

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/91/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111228105
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8111228105.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Ireny Dobňakovej a JUDr. Milana Šebeňa v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, proti žalovanej P. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX/XX, XXX XX K., štátnej občanke Slovenskej republiky, zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom Ulica Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, za účasti vedľajších účastníkov na strane žalovanej 1. Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, 949 12 Nitra, IČO: 42 205 735, 2. Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom Ulica Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 4.680,91 eura s príslušenstvom a o vzájomnom návrhu žalovanej na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a zaplatenie finančného zadostučinenia s prísl., o odvolaniach žalovanej a vedľajšieho účastníka 2. proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 19.6.2012 č. k. 16C/264/2011-98, zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku ktorým bolo žalobe vyhovené, ktorým bol vzájomný návrh žalovanej zamietnutý, ako aj vo výroku o náhrade trov konania.

Účastníkom a vedľajším účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.632,85 eura s 0,023 % úrokom z omeškania denne zo sumy 2.632,85 eura od 25. 10. 2008 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti zamietol žalobný návrh, ktorým sa žalobca domáhal proti žalovanej nárokov podľa úverovej zmluvy č. 3801145529, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 3.319,39 eura so záväzkom vrátiť ho v 55 mesačných splátkach po 94,64 eura.

Ďalším výrokom súd prvého stupňa zamietol vzájomný návrh žalovanej, ktorým sa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok i priznania finančného zadostučinenia vo výške 2.340,- eur.

Súčasne súd rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že žalobca je zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Trnava, v oddiele Sa, vložke č. 10130/T. Jedným zo zapísaných predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom. Žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžníčka dňa 28. 1. 2008 pod č. 3801145529 uzatvorili úverovú zmluvu, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky ako úver vo výške 100.000,- Sk; úver bol

poskytnutý prevodom peňažných prostriedkov na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Žalovaná sa zaviazala žalobcovi poskytnutý úver zaplatiť v 60 mesačných splátkach po 2.851,- Sk. Termíny splatnosti splátok v zmluve uvedené nie sú, nie je v nej uvedená ročná úroková sadzba z úveru ani priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platná ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedená je len ročná percentuálna miera nákladov - 26,3. Z evidencie úhrad realizovaných žalovanou na splatenie úveru vyplýva, že žalovaná prvú mesačnú splátku po poskytnutí úveru zaplatila 4. 3. 2008 vo výške 94,64 eura, ďalšiu 3. 4. 2008 vo výške 94,64 eura a 20. 5. 2008 zaplatila taktiež 94,64 eura. Splátku v mesiaci jún 2008 nezaplatila v úplnej výške, ďalšie mesačné splátky realizovala až s odstupom 7 mesiacov, sumárne žalobcovi zaplatila 686,54 eura. Z úverovej zmluvy vyplýva, že jej neoddeliteľnou súčasťou sú úverové podmienky žalobcu, a že svojím podpisom dlžník potvrdzuje, že je s úverovými podmienkami oboznámený. Listom zo dňa 24. 10. 2008 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie celého úveru a to z dôvodu porušenia zmluvných podmienok, pre ktoré sa stal úver splatným a je povinnosťou žalovanej zaplatiť žalobcovi dlžnú čiastku 4.988,91 eura v lehote 15 dní odo dňa spísania tohto listu. Žalovaná pred súdom uviedla, že peňažné prostriedky ako úver od žalobcu prevzala, brala ho aj z toho dôvodu, že bola vo vzťahu aj s inými spoločnosťami, kde si zobrala peňažné prostriedky ako úvery. Úver mienila žalobcovi zaplatiť, ale pre exekúcie, ktoré boli voči nej vedené inými veriteľmi nezostalo jej na to, aby žalobcovi úver zaplatila, nemá na to peňažné prostriedky. Čo sa týka výzvy žalobcu na zaplatenie celej sumy poskytnutého úveru, potvrdila, že táto výzva žalobcu jej bola doručená. Čo sa týka sumy, ktorú od žalobcu žiada vzájomným návrhom, všetko vybavoval právnik, nevie ako k sume 2.340,- eur došiel a prečo. Potvrdila, že žalobcovi zaplatila sumu ako žalobca uviedol, t. j. 686,54 eura. Na pojednávaní, ktoré súd na prejednanie veci nariadil na deň 19.6.2012 súd v zmysle ust. § 100 ods. 1 O.s.p. oboznámil ako sa na základe skutkových zistení javí právne posúdenie veci, že úverová zmluva neobsahuje úrokovú sadzbu, zákonom vyžadovaný údaj. Na výzvu súdu, aby žalovaná uviedla, v nadväznosti na súdom realizované oznámenie toho ako sa javí právne posúdenie veci, aký má naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplývajúcom zo vzájomného

návrhu a to konkrétne, uviedol právny zástupca žalovanej, že naliehavý právny záujem vyplýva z koncepcie spotrebiteľského práva, doplniac, že nie je vylúčené, v nadväznosti na oznámenie súdu, že žalovaná by možno vzájomný návrh zobrala späť a na tomto by netrvala.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvého stupňa uzavrel, že práva a povinnosti z tohto záväzkového vzťahu je potrebné posúdiť podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t. j. k 28. 1. 2008 a podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské zmluvy taktiež v znení účinnom k 28. 1. 2008. Po citácii ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch skonštatoval, že žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky ako úver na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá, ako je zrejmé z jej obsahu, neobsahovala tie náležitosti, pri existencii ktorých mohol očakávať ekonomický efekt - úrok ako odplatu za to, že žalovanej užívanie peňažných prostriedkov po dohodnutý čas umožnil. V úverovej zmluve absentoval nielen údaj o ročnej úrokovej sadzbe, absentoval v nej aj údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpisu zmluvy. Zákonným dôsledkom absencie týchto údajov, ktoré mali byť v zmluve je to, že poskytnutý úver sa považuje, ako vyplýva z ust. § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, za bezúročný a bez poplatkov. Uvedený zákonný dôsledok však neznamená, že by tým mala byť spochybnená povinnosť dlžníka veriteľovi úver dohodnutým spôsobom a v dohodnutom čase vrátiť. Z obsahu zmluvy vyplýva, že úver mal byť splácaný v mesačných splátkach. V zmluve nie sú termíny splátok v zmysle ich konkrétneho dátumového vyjadrenia uvedené, ak je v nej však slovne vyjadrené, že splácanie začína kalendárnym mesiacom nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru pričom prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru, v konkrétnom záväzkovom vzťahu to znamená, že prvú splátku mala žalovaná zaplatiť najneskôr do 28.2.2008 a každú nasledujúcu vždy k tomuto dňu v mesiaci. O tom, že žalovaná bola so splácaním úveru v mesačných splátkach uzrozumená svedčí to, že v počiatku existencie záväzkového vzťahu splátky mesačne aj splácala, aj keď s omeškaním. Z úverových podmienok tvoriacich, ako žalovaná vo vzájomnom návrhu uviedla, súčasť zmluvy, vyplýva, že právom veriteľa (t. j. nie jeho povinnosťou), bolo vyhlásiť úver za splatný ak sa dlžník oneskorí s plnením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Žalovaná meškala s úhradou splátky splatnej v mesiaci jún 2008 aj júl 2008, ak žalobca listom z 24. 10. 2008 vyhlásil úver za splatný žiadajúc zaplatiť celý jeho zostatok, využil svoje právo veriteľa.

Ďalej súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalovaná vzniesla námietku premlčania žalobou uplatneného nároku, bolo preto potrebné posúdiť či nárok žalobu je alebo nie je premlčaným v úplnosti alebo v časti týkajúcej sa jednotlivých splátok. Závazkový vzťah účastníkov konania vznikol zo zmluvy, na základe ktorej sa žalobca ako veriteľ zaviazal poskytnúť v prospech žalovanej ako dlžníčky, peňažné prostriedky ako úver, ktorý bol, vzhľadom na osoby záväzkového vzťahu, spotrebiteľským úverom. V zmysle ust. § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. sa spotrebiteľským úverom rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Vychádzajúc z tejto zákonnej definície, zmluva o spotrebiteľských úveroch nie je osobitným samostatným typom zmluvy. V Občianskom zákonníku ako samostatný typ zmluvy upravená nie je, upravená je v Obchodnom zákonníku. V zmysle ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka je zmluva o úvere absolútnym obchodom, obchodnoprávnym záväzkom podliehajúcim režimu Obchodného zákonníka, pre ktorý však, ak je jedným z jeho účastníkov spotrebiteľ, platia aj právne predpisy upravujúce osobitné pravidlá v záujme ochrany slabšej zmluvnej strany. Na takýto vzťah treba preto aplikovať ustanovenie zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka a potrebné je mať na zreteli aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka pojednávajúce o spotrebiteľských zmluvách (rozsudok Krajského súdu v Prešove 2Cob 3/2010 - 83 z 25. 2. 2010). Vychádzajúc z uvedeného, keďže Občiansky zákonník neupravuje zmluvu o úvere ako samostatný typ zmluvy, v prípade vznesenej námietky premlčania bolo potrebné vychádzať z premlčacej doby podľa § 397 Obchodného zákonníka, t. j. 4 - ročnej, čo platí tak pri posúdení jej plynutia u nárokov uplatnených dodávateľom alebo spotrebiteľom. Ak by sa javilo, že pre spotrebiteľa by bolo priaznivejšie vychádzať z toho, že ide o 3 - ročnú premlčaciu dobu, t. j. posúdiť dĺžku premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka, nie je to podľa názoru súdu možné nielen preto, že dĺžka premlčacej doby je otázkou zásadnou a musí preto platiť vždy a pre obe strany zmluvy rovnako, ale aj preto, že tu nejde o pochybnosti o jej obsahu, t. j. aplikácia ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu platí výklad pre spotrebiteľa priaznivejší, neprichádza do úvahy. V konkrétnom prípade preto žalovanou vznesená námietka premlčania nebola dôvodná, ak žalobca podal na súde žalobu 12. 10. 2011, podal ju včas. Ak žalobca nemá nárok na dohodnutý úrok z úveru, neznamená to, že nemá nárok na úrok z omeškania. Žalovaná pred súdom potvrdila, že oznámenie o vyhlásení splatnosti úveru prevzala, z úveru vo výške 3.319,39 eura zaplatila len 686,54 eura, čo znamená, že so zaplatením rozdielu - sumy 2.632,85 eura od splatnosti úveru, od 25.10.2008 mešká. S odkazom na ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. účinného do 31.12.2008 so zdôraznením viazanosti žalobným návrhom (žalobca žiadal úrok z omeškania vo výške 0,023 % denne čo je 8,395 % ročne, pričom v zmysle právnej úpravy mohol žiadať 8,5 % ročne), súd priznal žalobcovi istinu a úroky z omeškania ako to uviedol vo vyhovujúcom výroku a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol.

Úvahy žalovanej o neplatnosti celej zmluvy, aj v kontexte s dôsledkami vyplývajúcimi pre žalobcu z neúplných údajov v zmluve, súdom prvého stupňa zistené neboli. Ani sumár žalovanou tvrdených neprijateľných podmienok v zmluve takýto následok automaticky nepredpokladá. Systém ochrany spotrebiteľov zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza z cieľa vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu, smernica ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol nekalými podmienkami viazaný. Ako však vyplýva z rozsudku Súdneho dvora (ES) z 15. 3. 2012 vo veci C-453/10 Pereničová, Perenič proti SOS financ spol. s r. o., „pokiaľ ide o vplyv konštatovania nekalosti zmluvných podmienok na platnosť dotknutej zmluvy, treba zdôrazniť, že podľa článku 6, ods. 1 in fine smernice 93/13 bude uvedená „zmluva ... podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok“. „Pokiaľ ide o kritériá, ktoré umožňujú posúdiť či zmluva môže ďalej existovať bez nekalých podmienok, treba uviesť, že tak znenie článku 6 ods. 1 smernice 93/13, ako aj požiadavky týkajúce sa právnej istoty ekonomických činností hovoria v prospech objektívneho prístupu pri výklade tohto ustanovenia, takže situáciu jednej zo zmluvných strán, v tomto prípade spotrebiteľa, nemožno považovať za rozhodujúce kritérium pre budúci osud zmluvy“. T. j. ak by aj niektoré zmluvné podmienky mali byť neprijateľné, v danom prípade zmluva, v zmysle nárokov z nej, ako platná môže ďalej existovať, len veriteľ - žalobca nemá právo na úroky ani poplatky z úveru. Vzájomný návrh žalovanej bol jednak návrhom určovacím a jednak návrhom, ktorým sa domáha plnenia sumy 2.340,- eur titulom finančného zadosťučinenia. Určovacím návrhom sa žalovaná domáhala vyhlásenia viacerých zmluvných podmienok, špecifikovaných petítom vzájomného návrhu, za neprijateľné a neplatné. Podľa

§ 80 písm. c) O.s.p. základným procesným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Naliehavý právny záujem nie je prezumovaný, musí byť tvrdený a preukázaný tým subjektom, ktorý sa konkrétneho určenia domáha. Právny záujem musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov alebo spornosť neistoty v jeho právnom vzťahu. Záver o (ne) existencii naliehavého právneho záujmu predpokladá posúdenie či podaná žaloba je vhodným nástrojom ochrany a či snáď len zbytočne vyvoláva konanie... (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3Cdo 224/2008 z 23. 4. 2009). Zákonná definícia naliehavého právneho záujmu sa vzťahuje na akýkoľvek na súde uplatnený nárok, aj nárok uplatnený spotrebiteľom.

Súd 1. stupňa poukázal aj na to, že v záujme toho, aby konanie nezaťažil vadou, možným nepredvídateľným rozhodnutím, v zmysle ust. § 100 ods. 1 O.s.p. oboznámil účastníkov na pojednávaní s tým ako sa súdu javí právne posúdenie vecí. Zrejmé bolo, že pri absencii údajov o ročnej úrokovej sadzbe a priemernej RPMN bude úver posúdený ako bezúročný a bez poplatkov. Ak žalovaná napriek tomu naďalej zotrvala na vzájomnom návrhu na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok, naliehavosť právneho záujmu odôvodňujúc len koncepciou spotrebiteľského práva, mal súd za to, že na požadovanom určení naliehavý právny záujem nemala. Jej práv aj povinností z úverovej zmluvy by sa žiadané určenie nijako nedotklo. Úver, jeho istinu s úrokom z omeškania žalobcovi zaplatiť musí (len to, nič viac). Z uvedeného dôvodu, pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, súd vzájomný návrh žalovanej mal v tejto časti za nedôvodný.

Vzájomným návrhom žalovaná žiadala aj finančné zadost'učinenie 2.340 eur. K dôvodom tejto požiadavky okrem všeobecnej zákonnej definície hrozby ujmy, resp. naplnenia hrozby nekalej obchodnej praxe neuviedla nič iné. Pri výklade ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa je nevyhnutné, aj v záujme eliminácie jeho možného zneužitia sledovať jeho účel. Aj keď sa dá predpokladať, že bolo zamýšľané hlavne na podporu aktivít spotrebiteľských združení, ktorým iné majetkové nároky neprislúchajú, nie je vylúčené, aby bolo priznané aj spotrebiteľovi ak porušenie práv alebo povinností stanovených právnymi predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (K.Csach: Štandardné zmluvy, 2009). Posúdenie každého nároku je vecou individuálnych skutkových zistení. V striktnom význame žalovaná nebola tou, ktorá úspešne uplatnila porušenie práva, žalobcovi musí zaplatiť len istinu úveru s úrokom z omeškania nie preto, že by úspešne porušenie práva uplatnila, ale pre žalobcovo pochybenie, neúplnosť obsahu zmluvy; je povinná zaplatiť mu teda len tú sumu peňazí, ktoré si od neho požičala a keby nemeškala, ani cent navyiac. V tomto zmysle je vo výhode, žalobca jej takouto zmluvou žiadnu ujmu nespôsobil ani spôsobiť nemohol. Žalovaná ani netvrdila, že by sa zaplata úveru od nej žalobca reálne domáhal neprimerane, tak že by jej mohol spôsobiť nejakú ujmu, závažné dôsledky. Žiadať v tejto situácii od žalobcu sumu, ktorou by v podstate za ňu zaplatil to čo jej požičal je podľa súdu prvého stupňa predstavou zjavne pomýlenou a ničím nezodôvodniteľnou. Súd preto z dôvodov, ktoré uviedol, nárok žalovanej na finančné zadost'učinenie voči žalobcovi vyhodnotil za nedôvodný, preto ho taktiež zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Úspech žalobcu a žalovanej boli približne v rovnakom pomere, žalobca ani žalovaná ani vedľajší účastníci na jej strane nemajú preto právo na náhradu trov konania, vedľajší účastník v 1. rade náhradu ani nežiadal.

Proti tomuto rozsudku proti výroku, ktorým bolo žalobe žalobcu vyhovené, proti výroku o zamietnutí vzájomného návrhu i proti výroku o trovách konania podala včas odvolanie žalovaná. Podľa jej názoru záver súdu o nedostatku naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení je vecne nesprávny. Bez určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok žalovanej chýba úspech vo veci na uplatnenie práva na primerané finančné zadost'učinenie podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. Význam tohto inštitútu súd prvého stupňa nebral do úvahy v rovine satisfakčných a odradzujúcich účinkov. Zamietnutie vzájomného návrhu odporuje princípom verejného poriadku, pričom súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo považoval konanie žalobcu za súladné s dobrými mravmi, keď jej poskytol úver umožňujúci radikálne navýšenie dlhu ani nie za rok bez posúdenia bonity, t.j. bez posúdenia jej schopnosti úver reálne zvládnuť. Dobré mravy je potrebné hodnotiť na oboch stranách zmluvného vzťahu. Navrhuje preto, aby v napadnutých výrokoch odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. V prípade

potvrdenia rozsudku navrhuje na nastolené právne otázky pripustiť dovolanie, pretože na ne zatiaľ neexistuje judikatúra a ide o zásadnú právnu vec.

Podobne proti vyhovujúcemu výroku, výroku o zamietnutí vzájomného návrhu i výroku o trovách konania podal odvolanie vedľajší účastník v 2. rade. Podľa jeho názoru mal súd vyhodnotiť okolnosti úveru. Žalovaná brala úver len na to, aby plnila nebankovkám i samotnému žalobcovi v súvislosti s vystupňovaním jej úverového zaťaženia do nezvládnuteľných rozmerov. U žalovanej ide najmenej o 19 zničujúcich úverov. Aj žalobca z úveru vo výške 100.000,- Sk si uplatňuje ani nie o rok sumu o 2.000,- eur viac. Pri aktuálnych 100,- eurách, ktoré ostávajú žalovanej na živobytie, žalovaná nemá šancu zaplatiť 2.632,- eur nielen do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ale ani do konca života. Preto pri prípadnej exekúcii je ohrozené jej obydlie. Dlhy žalovanej sa nahromadili aj z dôvodu exekúcií, ktoré zo strany súdu nemali byť nikdy povolené. Súd by mal aj v tomto konaní zodpovedať zásadnú právnu otázku, či európskemu spotrebiteľskému právu, najmä čl. 26 preambuly Smernice EP a Rady 2008/48, neodporuje také úverovanie, že sa veriteľ absolútne nezaujíma o bonitu spotrebiteľa a podporuje úverovanie na platenie predchádzajúcich úverov v zložitých a tiesnivých životných situáciách spotrebiteľa, ktoré zjavne zhoršia a prehĺbia neznesiteľnú životnú situáciu spotrebiteľa a jeho neprímerané zadĺženie. Zodpovedné správanie veriteľa a jeho odborná starostlivosť bola správne zohľadnená v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/4/2012. Išlo o predchádzajúci úver pre žalovanú a súd v tejto veci posúdil takmer identickú situáciu odlišne. Dobrými mravmi, ktoré je potrebné posudzovať na oboch stranách zmluvného vzťahu, sa súd prvého stupňa vôbec nezaoberal. Ani argumentácia princípov zmluvnej slobody vo vzťahoch, v ktorých existuje nadvláda nad spotrebiteľom, je nedostatočná a formalistická a odporuje v odvolaní uvedeným záverom vyplývajúcim z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR i Najvyššieho súdu ČR. Vedľajší účastník namieta aj nesprávnu interpretáciu záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ C-453/2010. Súdny dvor v označenom rozhodnutí nijako nepoprel možnosť aplikácie vnútroštátneho práva týkajúceho sa neplatnosti právneho úkonu. Povedal len to, že nie záujem účastníka zmluvy, ale objektívne okolnosti musia byť rozhodujúce pre záver, či zostane zmluva v platnosti. Slovenské právo takúto situáciu rieši a upravuje v § 41 Obč. zák.. Ak je odvolací súd iného názoru, navrhuje prejudiciálnu otázku na výklad uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora. Nesúhlasí ani so zamietnutím vzájomného návrhu o neprijateľnosti zmluvných podmienok. Spotrebiteľ má právo za každých okolností domáhať sa na súde takéhoto určenia, a preto má vždy na tom naliehavý právny záujem. Úspech v konaní o neprijateľnosť zmluvných podmienok založí žalovanému právny základ na úspešné vedenie konania o primerané finančné zadosťučinenie. Takéto právo môže spotrebiteľ uplatniť aj v rámci protinávrhu. Podľa zákona na takéto určenie postačuje hrozba ujmy. Nie je možné konštatovať, že žalovanej nič nehrozilo, keď sám súd platobným rozkazom v predmetnej veci jej uložil povinnosť platiť o 2.000,- eur viac ako správne mal, rovnako postupoval aj rozhodca, pričom žalobca využíva aj rozhodcovské konanie a aj tu bola reálna hrozba, že žalovaná bude poškodená o 2.000,- eur. Hrozba pretrváva aj v súvislosti s umiestnením žalovanej do registra v rámci databázy spoločnosti SOLUS. Tým sa spotrebiteľ nedostane k niektorým službám. Ochrana pred neprijateľnými podmienkami mal preto súd poskytnúť. Mal teda vyhovieť žalobe o určenie, ale mal aj vyhovieť návrhu na primerané finančné zadosťučinenie. Laik má problém sa vyjadriť k právnej otázke týkajúcej sa výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Tá závisí od úvahy súdu. Pri podávaní protinávrhu sa vychádzalo z hrozby reálnej ujmy, ktorá už vyplývala z platobného rozkazu. O stresoch bežného priemerného spotrebiteľa by nemali byť pochybnosti. Súd má jasný dôkaz o rozsahu hroziacej škody z platobného rozkazu, ktorý sám v rozpore so zákonom vydal. Do pozornosti dáva zmysel ratio legis inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorým sa sleduje aj odradenie od nekalých praktík a satisfakcia za spôsobený stav nezákonnosti. Navrhuje preto odvolaciemu súdu, aby rozsudok v napadnutých výrokoch zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalovanej i vedľajšieho účastníka uviedol, že súd prvého stupňa rozhodnutie jasne a zrozumiteľne odôvodnil a dal ním odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Nesúhlasí preto s obsahom podaných odvolaní. Námietky odvolávajúce sa na posúdenie naliehavého právneho záujmu označil žalobca za účelové so snahou získať možnosť požadovať primerané finančné zadosťučinenie. Aj odvolávanie sa na rozpor s dobrými mravmi je v oboch odvolaniach argumentom zavádzajúcim, subjektívnym, sledujúcim jednostrannú aplikáciu týchto ustanovení v predmetnej veci. Žalovaná požiadala ako svojprávna fyzická osoba bez obmedzenej spôsobilosti na právne úkony o poskytnutie úveru, s podmienkami jeho poskytnutia súhlasila a následne takto získané finančné prostriedky použila na vlastné účely. Odvolatelia

neprihliadajú na to, aké mal žalobca v čase uzatvárania predmetnej úverovej zmluvy možnosti preveriť si údaje o tom, či žalovaná má veľké množstvo úverov u iných spoločností. Pri posudzovaní bonity klienta vychádzal žalobca jednak z údajov uvedených v registri dlžníkov SOLUS, ďalej z toho, akým spôsobom žalovaná plnila svoje záväzky z predchádzajúcich štyroch zmlúv uzavretých so žalobcom a napokon aj z údajov, ktoré pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy žalovaná žalobcovi poskytla. V čase uzatvárania predmetnej zmluvy, t.j. k 22. 1. 2008, žalovaná nefigurovala v registri dlžníkov ako osoba, ktorá by neplnila svoje povinnosti z úverových zmlúv. Ku dátumu uzavretia zmluvy riadne aj plnila predchádzajúce záväzky z uzavretých zmlúv so žalobcom. Žalobca preto nemohol ani pri zachovaní všetkej odbornej starostlivosti zistiť, že žalovaná má uzatvorené tak obrovské množstvo úverových zmlúv, ako to tvrdí v tomto konaní. Žalobcove konanie preto nemohlo byť v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaná zámerne zamlčala skutočnosť, že mala úvery aj od iných subjektov. Toto konanie žalovanej možno hodnotiť minimálne ako nedbanlivé až ľahkovážne, resp. porušujúce dobré mravy, keďže žalobcu celkom evidentne uviedla do omylu v otázke jej schopnosti splácať poskytnutý úver. Ak by žalovaná poskytla žalobcovi pravdivé údaje, žalobca by s ňou úverovú zmluvu neuzavrel. Žalobca nie je tým, kto aktuálnu životnú situáciu žalovanej spôsobil. Preto nevidí dôvod, prečo by mal niesť za to zodpovednosť a byť sankcionovaný tým, že platne uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej žalovaná bez akýchkoľvek problémov užívala peniaze, ktoré jej žalobca poskytol, by mala byť v dôsledku zlej finančnej situácie žalovanej posúdená ako zmluva odporujúca dobrým mravom, a preto neplatná. Podľa žalobcu súd prvého stupňa správne posúdil aj prijateľnosť i platnosť jednotlivých zmluvných podmienok. Ak odvolatelia poukazujú na ďalšie, ešte neprávoplatné rozhodnutie, ide z ich strany o neprofesionálny prejav snahy o argumentáciu. Platí, že nie každé rozhodnutie súdu sa môže nazývať judikátom. Aj ochrana spotrebiteľa s poukazom na závery vyplývajúce z rozsudku NS ČR 23Cdo/12011/2009 z 29. 6. 2010 má svoje hranice a v žiadnom prípade ju nie je možné posudzovať ako obranu ľahkomyseľnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa. Podľa žalobcu súd prvého stupňa sa správne vyporiadal aj so závermi vyplývajúcimi z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-453/10. Aj toto rozhodnutie spolu so závermi, aké vyplynuli z návrhu Generálnej advokátky Verice Trstenjak obsahovo pojednáva o spotrebiteľskom práve, ktoré je výnimkou zo zásady zmluvnej slobody. Preto by sa nemala spotrebiteľská ochrana interpretovať ako blanketové splnomocnenie pre sudcov prepisovať zmluvy alebo ich celé „hádzat' do koša“. Aj čl. 6 Smernice preferuje čiastočnú neplatnosť pred neplatnosťou celej zmluvy, ak zmluva môže ďalej existovať. Aj Generálna advokátka dala dôraz na zodpovednosť spotrebiteľa, ktorý si má pred uzavretím zmluvy zväžiť jej obsah a nespoliehať sa len na ochrannú ruku štátu. Jednostranne zvyhodňovaný spotrebiteľ by bol totiž zbavený zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zväžiť výhody a nevýhody a podľa toho aj rozumne konať. Toto si osvojili aj sudcovia Súdneho dvora EÚ. Zodpovedajúco tomuto aj vyhodnotil platnosť zmluvy súd prvého stupňa. Neexistovali v predmetnej veci dôvody na zneplatnenie celej zmluvy. Navrhuje preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť.

Odvolací súd na prejednanie podaného odvolania nariadil pojednávanie (§ 214 ods. 1 písm. a) O.s.p.). V súvislosti s nariadením pojednávania vyzval žalobcu, aby sa zodpovedajúco ust. § 213 ods. 2 O.s.p. vyjadril k možnému použitiu ust. § 160 ods. 1 O.s.p. a súčasne oznámil aj stanovisko k významu záverov prijatých Krajským súdom v Prešove vo veci sp. zn. 7Co/134/2012, týkajúcom sa veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/4/2012, na ktoré odkázal v dôvodoch podaného odvolania vedľajší účastník (v nadväznosti na nález Ústavného súdu SR z 29. 5. 2013 č.k. I. ÚS 564/2012 - 48). Podobne žalovaná i vedľajší účastníci boli vyzvaní na vyjadrenie k možnému použitiu ust. § 160 ods. 1 O.s.p. Žalovanej i vedľajšiemu účastníkovi bolo doručené v rovnopise aj vyjadrenie žalobcu k podanému odvolaniu.

Na uvedené výzvy odpovedal písomne iba žalobca. Ten v odpovedi zdôraznil to, že aj aplikácia ust. § 160 ods. 1 O.s.p. musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednáwanej veci, na povinný nárok a osobné pomery účastníkov je vhodné určiť na splnenie lehotu dlhšiu než 3 dni od právoplatnosti rozsudku. Zároveň uviedol, že závery Krajského súdu v Prešove vo veci 7Co/134/2012 boli napadnuté dovolaním na Najvyšší súd SR, a to práve v nadväznosti na nález ÚS SR z 29. 5. 2013 I. ÚS 564/2012 - 48. Aj dovolanie bolo podané s odôvodnením diametrálne odlišnej rozhodovacej činnosti Krajského súdu v Prešove o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie. Žalobca zdôrazňuje, že vo veci 1Co/98/2012 z 29. 11. 2012 odvolací súd uviedol, že posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je fenoménom zavedeným až zák. č. 129/2010 Z.z. Odvolací súd preto za

správnou vyhodnotil námietku žalobcu porovnávať obsah zmluvy uzavretej k určitému dátumu s platnou legislatívou, s dátumom skutočného uzavretia úverovej zmluvy.

Nariadeného pojednávania sa nezúčastnila žalovaná ani vedľajší účastníci. Zástupca žalovanej i vedľajšieho účastníka v 2. rade navrhoval vec prejednať aj v jeho neprítomnosti. Neúčast' na pojednávaní odôvodnil kolíziou úkonu právnej služby vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2T/117/2013. Ďalší vedľajší účastník dôvod svojej neprítomnosti na nariadenom odvolacom pojednávaní súdu neoznámil.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. (použiteľným aj pre odvolacie konanie v zmysle ust. § 211 ods. 2 O.s.p.) súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

V zmysle uvedeného ustanovenia súd môže prejednať vec v neprítomnosti účastníka, ak má preukázané, že účastníkovi bolo riadne doručené predvolanie na pojednávanie a tento sa nedostavil na pojednávanie a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Možnosť zúčastniť sa na súdnom pojednávaní je právom každého účastníka a záleží výlučne na ňom, či tohto práva využije alebo nie. V predmetnej veci žalovanej i vedľajším účastníkom bolo riadne doručené predvolanie na pojednávanie. Právo zúčastniť sa tohto odvolacieho pojednávania nevyužili. Žalovaná i vedľajší účastník v 2. rade výslovne oznámili súdu, že súhlasia s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Za takéhoto stavu odvolací súd prejednal vec v neprítomnosti žalovanej i vedľajších účastníkov.

Na nariadenom odvolacom pojednávaní odvolací súd zopakoval dokazovanie oboznámením predmetnej úverovej zmluvy z 28. 1. 2008, úverových zmluvných podmienok, splátkového kalendára k zmluve, výzve k úhrade z 24. 10. 2008 i poštového podacieho hárku tak, ako je v spise na č.l. 9. V súvislosti s odvolacími námietkami i obsahom vyjadrení účastníkov k odvolaniu poukazujúcim na nález Ústavného súdu SR boli oboznámené aj uznesenie Krajského súdu v Prešove 1Co/98/2012 z 29. 11. 2012 a rozsudok Krajského súdu v Prešove 7Co/134/2012 z 24. 1. 2013. V rámci odvolacieho konania bol oboznámený aj rozsudok Okresného súdu Žilina 13C/69/2011 - 43 z 10. 1. 2012, ktorý je obsahom spisu na č.l. 38 a nasl.. Aj v zmysle takto zopakovaných dôkazov odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa i konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. Rozsah preskúmavacieho práva (ale aj povinnosti) odvolacieho súdu bol tak určený rozsahom odvolania, ktorými sa rozumie napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvého stupňa, a dôvodmi odvolania, ktorými sú námietky proti odôvodneniu napadnutého rozhodnutia v súlade s ust. § 205 a § 205a O.s.p. Nad rámec rozsahu a uplatnených odvolacích dôvodov nebol odvolací súd oprávnený ani povinný rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať. Výnimkou by mohli byť len vady konania, na ktoré odvolací súd prihliada, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

V tejto súvislosti treba zdôrazniť to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým čiastočne žalobe bolo vo veci samej vyhovené, nebolo napadnuté odvolaním. V tomto výroku rozhodnutie súdu prvého stupňa teda nadobudlo právoplatnosť a nebolo teda oprávnením ani povinnosťou odvolacieho súdu v tomto odvolaní nenapadnutom výroku rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať (§ 159 ods. 1, 2, § 206 ods. 2 O.s.p.). Po preskúmaní napadnutej časti rozhodnutia súdu prvého stupňa dospel odvolací súd k záveru, že uplatnené dôvody podaných odvolaní nemôžu privodiť zmenu, či zrušenie napadnutých výrokov rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Skutkové závery prijaté súdom prvého stupňa zodpovedajú aplikácii ust. § 153 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvod na závažné pochybnosti.

V zmysle tohto ustanovenia v civilnom sporovom konaní zhromažďovanie rozhodujúcich skutočností i dôkazov o nich je v zásade vecou procesnej iniciatívy samotných účastníkov konania. Z obsahu spisu vyplýva, že o procesných právach a povinnostiach v konaní, vrátane poučenia podľa § 101 ods. 1, § 120 ods. 1, 4 O.s.p., bola žalovaná poučená v uznesení súdu prvého stupňa č.k 16C/264/2011 - 20 z 5. 12. 2011. Takéto poučenie súd prvého stupňa realizoval po tom, čo vydaný platobný rozkaz žalovaná napadla odporom, v ktorom namietala iba neprijateľnosť uplatňovaných poplatkov i nezákonnosť uplatňovaných úrokov z omeškania a zároveň namietala premlčanie. Aj po uvedenom poučení pred súdom prvého stupňa žalovaná uviedla k jej úverovej zaťaženosti len to, že je vo vzťahu „s inými spoločnosťami, kde si zobrala nejaké peňažné prostriedky ako úvery“. Toto zodpovedá obsahu jej prednesu na pojednávaní dňa 21. 2. 2012, kde tiež uviedla, že „platila platby na iné úvery“ a tak nezostalo na to, aby zaplatila aj splátky predmetného úveru, ktorý však chce „dorovnať“.

Následne v podaní z 29. 3. 2012 (doručenom súdu prvého stupňa 3. 4. 2012) sa žalovaná venuje obsahu úverových zmluvných podmienok, ktoré vyhodnocuje ako neprijateľné zmluvné podmienky a formuluje v tomto podaní aj svoju požiadavku (vzájomný návrh). Ani obsah tohto podania neuvádza konkrétne údaje o počte ňou prijatých úverov, o ich poskytovateľoch, výške dlhov, zostatkov nesplatených úverov, ani výhrady proti tomu, že žalobca neoveroval pred uzavretím predmetnej úverovej zmluvy jej spôsobilosť splácať úver. Podobne aj na pojednávaní dňa 12. 4. 2012, či 19. 6. 2012 žalovaná (zastúpená už advokátom), ani za súčinnosti na jej strane vystupujúcich vedľajších účastníkov, takéto konkrétne tvrdenia neprodukuje, ani na ich tvrdenia neoznačuje dôkazy. Obsah zápisnice o pojednávaní zo dňa 19. 6. 2012 svedčí aj o tom, že žalovaná aj vedľajší účastníci nemali ďalšie návrhy na dôkazy. Z obsahu dôkazov realizovaných pred súdom prvého stupňa teda nevyplynulo to, že by žalovaná od žalobcu prijala predmetný úver ako v poradí už piaty od toho istého veriteľa, že by záväzky z predchádzajúcich úverových zmlúv (v počte až 19) uzavretých so žalobcom či inými veriteľmi nesplnila, ale ani to, že by predmetný úver bol poskytnutý za účelom splnenia povinnosti z iných úverových zmlúv, ba ani to, že by žalobca pred uzatváraním predmetnej zmluvy neskúmal jej spôsobilosť úver zaplatiť. Za takéhoto stavu je aj odvolací súd toho názoru, že súd prvého stupňa sa správne skutkovo zameril pri vyvážaní skutkového záveru na vyhodnotenie listinných dôkazov, ktoré boli obsahom spisu a predovšetkým na obsah úverovej zmluvy z 28. 1. 2008. Žalobca ani v podanom odvolaní nenamietal to, že by v zmluve absentoval údaj o ročnej úrokovej sadzbe, či údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov predmetného spotrebiteľského úveru. Za takéhoto stavu, podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne vyvodil dôsledky z absencie uvedených údajov so záverom daným pri právnej kvalifikácii podľa ust. § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. smerujúcim k tomu, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd prvého stupňa správne vyhodnotil námietky aj žalovanej týkajúce sa toho, že pri množstvo neprijateľných zmluvných podmienok treba hodnotiť zmluvu za neplatnú ako celok. Dôvody na takýto záver, aj v kontexte s dôsledkami vyplývajúcimi pre žalobcu z neúplných údajov v zmluve, z obsahu dôkazov realizovaných pri procesnej iniciatíve účastníkov konania (najmä žalovanej i na jej strane vystupujúcich vedľajších účastníkov) v dokazovaní pred súdom prvého stupňa neboli zistené. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvého stupňa, ak aj s odkazom na závery z rozsudku Súdneho dvora EÚ z 15. 3. 2012 vo veci C - 453/10 dospel k záveru, že nie je dôvodným vyhodnotiť celú úverovú zmluvu za neplatnú. Absencia výslovne v ust. § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch uvedených náležitosti má za následok v zmysle § 4 ods. 3 cit. zák. to, že je úver bezúročný a bez poplatkov, nemá to však za následok neplatnosť celej zmluvy. Porušenie povinnosti veriteľa uviesť v úverovej zmluve tie náležitosti, ktoré sú žiadané zákonom, má za následok len to, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Tým je daná odpoveď aj na odvoláciu námietku zdôrazňujúcu poskytnutie úveru umožňujúceho radikálne navýšenie dlhu tak, ako bol predmetom podanej žaloby. Ak žalobe bolo len čiastočne vyhovené, podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne urobil závery aj pre poskytnutie ochrany spotrebiteľovi, pretože žalobcovi bol prisúdený iba zostatok istiny, ktorá bola poskytnutá žalovanej bez úrokov a bez poplatkov. Výšku zostatku dlhu na istine ani výšku úroku z omeškania v podstate žalovaná podaným odvolaním ani nenamietala.

Za takéhoto stavu rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, je presvedčivé a závery, ku ktorým prvostupňový súd dospel, zodpovedajú zistenému skutkovému stavu

(§ 153 ods. 1 O.s.p.) a napokon aj správne právnemu posúdeniu. Závery súdu prvého stupňa sú podľa názoru odvolacieho súdu aj racionálne a spravodlivé.

Tvrdenia o tom, že žalobca neoveroval spôsobilosť žalovanej splniť záväzky z úverovej zmluvy sú v konaní produkované až v podanom odvolaní, pričom nič nebránilo, aby ich žalovaná, či na jej strane vystupujúci vedľajší účastníci, ich uplatnili už pred súdom prvého stupňa. Obrana žalovanej uberajúca sa v odvolacom konaní týmto smerom, nie je podopretá dôkazmi, ktoré by boli realizované pred súdom prvého stupňa (§ 205a ods. 1 písm. d/ O.s.p.). Ak sa v rámci odvolacieho konania v odvolaniach žalovanej či vedľajšieho účastníka, alebo vo vyjadrení žalobcu k podaným odvolaniam nastolila otázka posudzovania aj týchto skutočností, odvolací súd je toho názoru, že sa treba stotožniť aj so záverom prijatým odvolacím súdom v rozhodnutí 1Co/98/2012, ak zdôraznil dátum, kedy úverová zmluva bola uzavretá a v nadväznosti na to aplikáciu zák. č. 129/2010 Z.z., ktorý zaviedol povinnosť veriteľa posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Senát odvolacieho súdu prejednávajúci predmetnú vec sa prikláňa k tomuto názoru napriek záverom vyplývajúcim z rozhodnutia 7Co/134/2012.

Z týchto dôvodov výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa o čiastočnom vyhovení žalobe je podľa názoru odvolacieho súdu vecne správny.

Tak, ako je už uvedené vyššie, odvolací súd pred prejednaním veci na nariadenom pojednávaní dal priestor účastníkom konania na vyjadrenie k možnému použitiu ust. § 160 ods. 1 O.s.p.. Podľa tohto ustanovenia, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V uvedenom ustanovení je vyjadrená teda zásada o potrebe splniť dlh do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Ak má súd za to, že je vhodné v prejednávanom prípade určiť na plnenie dlhšiu lehotu alebo stanoviť, že sa má plniť v splátkach, musí byť táto časť výroku rozhodnutia súdu podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že je vzhľadom k povahe prejednávanej veci, priznanému nároku a osobným pomerom účastníkov vhodné určiť na splnenie lehotu dlhšiu ako 3 dni od právoplatnosti rozsudku alebo stanoviť, že sa môže plniť v splátkach (R-87/1966).

Napriek výzve odvolacieho súdu žalovaná ani vedľajší účastníci, ktorí vystupujú na podporu jej záujmov, neprodukovali také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa ani v časti o splatnosti prisúdených pohľadávok žalobcovi. Aj tu odvolací súd zdôrazňuje to, že predovšetkým pre takýto záver by mali slúžiť skutočnosti a dôkazy, ktoré boli produkované pred súdom prvého stupňa. Každopádne aj pri úvahách o určení lehoty na splnenie povinnosti v splátkach musí mať súd na zreteli výšku dlžnej sumy, dĺžku omeškania dlžníka s platením dlhu tak, aby aj privodením záveru o možnosti zaplatenia nároku v splátkach neprivedil vo veci taký stav, ktorý by znamenal neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa. Súdna prax zdôraznila aj to, že pri postupe podľa § 160 ods. 1 O.s.p. nemožno vždy nadriadiť osobné a majetkové pomery dlžníka nad záujem veriteľa na splnení dlhu. V predmetnej veci je žalovaná ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu už v omeškaní so splnením svojich povinností vo vzťahu k veriteľovi takmer päť rokov. Preto nemohli byť akceptované ani úvahy o prípadnom splnení dlhu týkajúceho sa už len prisúdenej istiny (rozdiel medzi tým čo žalovaná dostala a tým čo splnila) tak, aby bola aj táto povinnosť určená v splátkach.

Záver prijatý o podanej žalobe žalobcu má relevantný vplyv aj pre rozhodnutie o vzájomnom návrhu žalovanej. Pozornosti odvolacieho súdu neuniklo to, že súd prvého stupňa zodpovedajúco aplikácii ust. § 100 ods. 1 O.s.p. dal účastníkom na vedomie ako sa mu javí možné právne posúdenie veci vzhľadom na obsah zmluvy o úvere. Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvého stupňa ak zdôraznil, že ak je úver bez úrokov a bez poplatkov, sú ďalšie námietky týkajúce sa neprijateľnosti zmluvných podmienok bezvýznamné, nemajúce charakter aktuálnej hrozby „potencionálnej“ ujmy na právach spotrebiteľa - žalovanej. Aj keď nemožno súhlasiť so súdom prvého stupňa v tom, že na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve musí byť daný naliehavý právny záujem v zmysle ust. § 80 písm.

c) O.s.p. (takýto naliehavý právny záujem vyplýva priamo zo zákona), určením neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa má naplniť cieľ Smernice Rady č. 93/13/EHS spočívajúci v zabránení neustálemu používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Takto to vyplýva aj z aplikácie ust. § 53a Obč. zák., ktorý bol zavedený do Občianskeho zákonníka novelou realizovanou zák. č. 575/2009 Z.z. Uvedená novela súčasne novelizovala aj Občiansky súdny poriadok, a to v ust. § 153 ods. 3, 4 Obč. zák. Postup podľa označeného ustanovenia Obč. zák. a označených ustanovení O.s.p. má naplniť v rámci politiky Európskej únie o ochrane spotrebiteľa sledovaný cieľ vytvorenia regulatívneho rámca na to, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe zmluvných podmienok v súlade s dobrými mravmi a bola tak zachovaná fiduciárna podstata záväzkového vzťahu medzi ním a spotrebiteľom. V predmetnej veci už súd prvého stupňa rozhodoval o nárokoch zo zmluvy s odstupom už viac ako štyroch rokov od jej uzavretia. Obsah spisu svedčí aj o inom rozhodnutí, ktoré bolo vydané Okresným súdom Žilina (ktoré aj podľa žalobcu bolo v následnom odvolacom konaní potvrdené), ktoré svedčí o záveroch o neprijateľných zmluvných podmienkach. Ak má rozhodnutie súdu naplniť účel k zamedzeniu ďalšieho postupu dodávateľa pri zakladaní ďalších záväzkových vzťahov, či vymáhaní nárokov z predtým uzavretých zmlúv, tak či už spomenuté rozhodnutie žilinského súdu, ale aj záver prijatý už v tejto veci o žalobe žalobcu, nesvedčia tomu, že by bolo potrebné takýto účel naplňať aj vyhovením vzájomného návrhu žalovanej na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Aj keď sa naliehavý právny záujem predpokladá zo zákona, aj odvolací súd je toho názoru, že na každom rozhodnutí súdu musí byť daný právny záujem. Ten nemožno stotožňovať s naliehavosťou právneho záujmu tak, ako to vyplýva z aplikácie ust. § 80 písm. c) O.s.p. Na každom rozhodnutí však musí byť právny záujem, pretože činnosť súdu nemôže mať akademický charakter.

Cieľom rozhodnutí o spotrebiteľských veciach tak, ako sú sledované normotvorcom únie v rámci Smernice Rady 93/13/EHS, je nastoliť rovnováhu zmluvných strán, pričom sa má v zásade zachovať platnosť zmluvy ako celku a nevyhlásiť za neplatné všetky zmluvy, ktoré obsahujú nekalé zmluvné podmienky (bod 31 rozsudku Súdného dvora EÚ C-453/10). Ak bol prijatý záver vo veci samej o povinnosti žalovanej vrátiť žalobcovi len rozdiel toho, čo žalovaná od neho prijala, po odpočítaní toho, čo mu plnila, je odvolací súd toho názoru, že takýmto prijatým rozhodnutím bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán a nie je potrebné ešte osobitným rozhodnutím vzhľadom na ciele a účel, aký vyplýva z ust. § 53a Obč. zák. (v nadväznosti na dátum uzavretia predmetnej zmluvy), určovať ešte neprijateľnosť zmluvných podmienok. Neobstojí v tomto smere ani odkaz odvolateľov na to, že prípadné pozitívne rozhodnutie by založilo nárok na finančné zadostučinenie (§ 3 ods. 5 zák.č. 250/2007 Z.z.).

Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvého stupňa, ako skutkovo i právne posúdil nárok na finančné zadostučinenie vo výške 2.340,- eur. V tomto smere odkazuje na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa (najmä strane 9 a 10 dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa) - § 219 ods. 1, 2 O.s.p..

Z uvedených dôvodov je vecne správne aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o zamietnutí vzájomného návrhu žalovanej. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Záver súdu prvého stupňa o náhrade trov konania zodpovedá aplikácii ust. § 142 ods. 2 O.s.p. V tomto nie sú ani uplatnené odvolacie námietky. Žalobca odvolanie nepodal. Výsledok odvolacieho konania nesvedčí záveru, že by bola žaloba žalobcu v celom rozsahu zamietnutá a ani to, že by vzájomnému návrhu žalovanej bolo vyhovené. Výsledok tohto odvolacieho konania teda nemohol privodiť ani iný záver o náhrade trov prvostupňového konania. Preto aj v tejto súvisiacej časti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

V odvolacom konaní bola žalovaná a vedľajší účastník v 2. rade neúspešní. Žalovaný úspešný v odvolacom konaní si nárok na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. Preto pri aplikácii ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. odvolací súd účastníkom a vedľajším účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Uvedené rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.